

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a esc de 2 ori: Mercuria si Duminea, Fôia, candu concedu ajutôriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu $2\frac{1}{3}$ galbini mon. sunátoria.

Anulu XXXIV.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. correspondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 51.

Braslovu 12 Iuliu 30 Iunie

1871.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Braslovu 10 Iuliu 1871.

Desmenta si vei impila.

Mugurulu potinte ala unei plante se preface in flóre, candu sórele nu i lipsesce; indesiertu ei vei impedece desvoltarea, ca elu -si urméza cursulu naturei. Acésta e si natur'a popóreloru, indata ce prin lumin'a culturei au devenitu la bobocelulu de a se entusiasma pentru cultura si prosperare, nu se mai potu impedece dela in florire. Thiers a datu dovada admirabile lumei, pana incatu se scie entusiasma o natiune pentru fericirea si viéti'a sa publica si privata. Elu inainte cu cativa ani dicea Franciei, ca fara entusiasmu nu se potu face lucruri mari. Acum ér' elu fú, care se adresá la entusiasmulu Franciei, si, in **6 óre!**, la imprumutulu scrisu de elu in suma de 2 miliarde, Parisulu celu ruinatu subscribe $2\frac{1}{2}$ si provinci'a alte dóue strigandu: se traiésca republica! spre incremenirea reactiuniloru lumei! Fericitu poporulu, care se scie entusiasma pentru binele si prosperarea sa, si care are barbati, cari dau nutrimentu entusiasmulu la bine, ér' nu varsa apa rece, unde vede, ca se desvóita acestu spiritu mantatoriu.

Unu entusiasmu infoitu din tóte partile ne póte pune si pre noi pe pitiórele in florirei; dér' desmantatorii ne voru impila pana atunci, pana candu bobocelulu culturei poporulu nostru nu se va mai poté opri la arsi'ta sórelui culturei a avé vói'a sa si poterea entusiastica, ce singura e productória! —

Intrebaramu in Nr. tr., ca ce facemu? Astadi respundemu cu cele ce facu altii si cu adevéru, ca unde se afla cadavre, mortatiuni, acolo se aduna toti corbii, cá se le scotia inainte de tóte ochii! — Unde este de lipsa actiunea cea mai solidaria? — Nu la certe babesci, a buna séma, nici la respéctiri, resbunari, — ci la intreprinderile cele mari, din cari cá dintr'o sorginte recoritória se póte nutri si cresce bobocelulu arborelui nostru sociale si alu prosperarei fructeloru lui, cá se nu remanemu cadavre.

Ne face lipsa in prim'a linia neaperatu una academia de drepturi romanésca pentru ascurarea viitorulu nostru politicu nationalu, care in poterá legiloru aduse e amenintiatu in viéti'a lui chiáru si la agendele comunali! Ne trebuie academia romana de drepturi, nu pentru a produce numai Dri si oficianti, ci pentrucá se ne provedemu chiaru si comunele, satele nóstre cu inteligentia de midilocu, inse pe calea deschisa a poté fi initiata in pracsea aperarei drepturiloru chiaru si candu ar' fi numai ceva mai multu decatu nisce normalisti harnici, ca-ce vomu avé concurentia totu cu qua-juristi straini si la ocuparea posturiloru de primariu séu jude satescu in comune mai cu medua; se tacu de notariate, cari se voru vena de qua-juristii straini pe apucate. Dér' in adunarile comitateloru cine voru sbé lamur'a victoriiloru? cei ce desmantati nu voru poté avé nici o cunoscintia de drepturi, lipsindule oficin'a nationale —; ori cei, cari abia de diumetate la numeru aflara pentru natiunea loru in prim'a linia necesitatea de a avé cate dóue ma si trei academie de drepturi, dintre cari cea de Aiudu si care se intentionéza a se mai infintia in Odorheiu,

voru fi intocma oficine, pentru inmultirea inteligentiei midilocie in juridica practica! — Se ne entusiasmamu dér' la asemenea intreprindere, de care e conditionata viéti'a nóstra politica nationale; intocma ne cere entusiasmu si noulu institutu de creditu si economii „Albin'a“ pentru imbunarea starei materiale, si a asociatiunei, pentru progresu in industria si in tóte. —

Atata vomu avé, catu ne vomu procura in sine. Dupa ce sute ani treca intre pretensiuni in dreptatite facute fara succesu, cine va mai astepta, topinduse pe pitióre, apa recoritória din pétra séca?! Impilatorii nationali in favórea plapomei loru voru aplauda totu, numai pe entusiasmulu la intreprinderi cá aceste, calculate cu sinceritate si securitate la prosperarea vietiei nationale, se voru incorda prin argatii sei a arunca cu apa rece; — dér' romanii voru sci, ce i astépta, déca nu -si voru luá anim'a in dinti imbraciosiandu-si de timpuriu isvorulu neseccatu alu prosperitatei sale, care diace in viéti'a si in florirea acestoru intreprinderi nationali. —

Deputatiune sasésca la imperatulu.

Deputatiunea alésa de universitatea sasésca, pentru a asterne petitiunea votata de catra reprezentanti'a fundulu regiu merge la Vien'a. Interesele natiunei sasesci politice nationale, caus'a cu siepte-judecárie, care le angusta stára financiará, déca nu voru recadé in buzunariulu loru, si tóte gravaminele loru privite din punctulu de vedere alu starei presentelui, voru fi obiectulu plangerei loru; si spre a-si castiga ér' vre unu actu de gratia, voru misca tóte.

Óre sasii nu sciu, ca intr'unu statu constitutionale, numai prin regimu si legislativa se cauta vindecare la gravamine? — Ei inse totu afla momentulu aptu de a cadé la pitiórele tronului, cum cadiura si candu cersira privilegiulu Andreanu, asia cum facura si romanii cu petitiunea din Decembre, deosebire e numai, ca timpulu presentu e mai oportunu decatu celu de atunci neosorabile. Cu ocaziunea adunariloru la comitate s'ar poté reinnoi or' celu pucinu resuscita si acea petitiune, cerenduse gratiósa resolvire — spre a nu ne imputa de abdicere. Talmaceni, selistenii si branenii, pe a caroru periculu inca se voru descoperi gravamine; toti ceilalti locuitori din fundulu regiu, in numele carora se facu tóte rogarile, óre voru participa si la folósele eluptate? — Pana candu se va castiga sub numele loru, da, dér' apoi cine voru fi trasii si impinsii, ne spune trecutul, déca nu ne vomu face si noi mai circumspecti! —

Una acuisitiune se midiloci in confluculu de acum, ca in siedinti'a universitatei sase din 17 Maiu a. c. se decise per majora, **cá averea** asia numita nationale sasésca de vr'o 2 miliónu in bani si chartii si vr'o 350 mii in imobilia se remana bunu comunu nedivisibilu pentru toti locuitorii din fundulu regiu fara osebire; scimu inse, ca reactionarii voru a desface si ceea ce s'a facutu pe basea egalitateri; si cercuspectiloru li s'au potutu multe, cum scimu. — Deputatiunea se va mai roga, cá imprumutulu erariale de $1\frac{1}{2}$ mil. fl. din 1849 se li se erte in sensulu petitiunei — in favórea dotarei scóleloru agronomiche in sasime, cari s'au decisu in universitate, cá se se infintieze la tótna. Déca se va castiga, óre scólele voru fi comune si in limb'a institutiunei tuturor locuitori-

loru, sub a caroru nume se cere acestu, acestu actu de gratia? — „Paz'a buna feresce primesdi'a rea“, dice romanulu, dér' óre de ce nu si face, ce dice?!

La gratulatiunile Pontificelului romanu

Piu IX. cu ocaziunea iubileului de 25 ani alu pontificatulu s'a desvalitu unu monumentu memoriale in Rom'a cu inscriptiunea:

Pio Nono Pontifici Maximo

Qui Petri annos

Unus aequavit

Sacram ornavit sedem.

XVI Cal. Quint. A. MDCCCLXI.

Afara de numerósele deputatiuni gratulátorie una din Germani'a de 800 insi, alte din Angli'a, Franci'a, Americ'a etc. tóte dusera si daruri, cari se urcara la 20 mil. franci, se tramisera din tóta lumea adrese, intre aceste se afla si una a provinciei daco-romane besericesci din Austro-Ungari'a, si adica:

„Din provinci'a nóstra besericésca s'a tramisu Pontificelului una gratulatiune iubilaria in poesia romanésca frumósica, la care s'a adusu si una versiune latinésca in prosa sub titulu:

„Clerus populusque romanus
Archidiececes Gr. Rit. Catholicorum
Alba Juliensis et Fogarasiensis
in Transilvania
Diebus Beati Petri V lustrorum
In summo Pontificatu visis
Soli post Apostolorum Principem
Ab altissimo benigne concessis
Pro ineffabili Ecclesiae jubilo
Festo 16-a Junii celebrato.“

Braslovu 11 Iuliu. Adi in diu'a SS. apostoli Petru si Pavelu se serbá festinulu finale scolaru la scólele romane din locu cu impartirea premialoru. Spectatorii in numeru mare ecultá de bucuria, vedendu frumósele rezultate ale acestui institutu de cultura incununate cu atatea calcule eminate, intre o junime gimnasiale aprópe la 150, si cea reale si normale cu scólele de fetitie mai multu decatu pe atata. Cata binecuventare merita toti, cei ce adausera macaru cate o petrica la aceste institute, o va simti viitorimea mai multu, candu va fi provediuta din acestu institutu cu angeri aperatori de interesele comune nationale, cá cu totu atatia Reguli, Fabricii, Valerii esiti in elu din sinulu poporulu. Unu caracteru solidu suptu din crescere clasica, formatu si otielitu inadinsu pe principiulu abnegarei de sene pentru prosperarea totulu comunu, va fi celu mai fericitu resultatu, prin care se va distinge educarea si cultur'a tenerimei nóstre, care va fi in stare a vindeca tóte vulnererele trecutulu. Intre 11 maturisanti esira 4 insi plinu maturi, 5 maturi si numai unulu cadiu. Asteptamu reportu speciale despre tóte datele, ce trebuie se intereséza pe publicu. —

— Potopu infricosiatu avuramu aici Samba'ta trecuta, fiinduca plóia versata cu repediune casiuná ecsundari mai in totu Brasiovulu, incatu stratele se vedea numai o apa. Furiosulu elementu casiuná in suburbiulu Scheiu fórté mari daune, mandu poduri, nomolindu si dermandu strate si stobóra; ma rapediunea intetita casiuná si innecarea

unui invetiacele din scólele romane, cá de 15 ani, care rapidu dinaintea gimnasiului, dusu pe dupa diduri, abia fú aflatu mortu la finea Brasiovului. Daun'a e mare si pe campu, unde totulu érá sub apa, in apropiarea valiloru. In Floraria, in Brasiovulu vechiu se facú multa stricatiune. Din afara inca se repórta, dela Belgradu, ca tóte podurile calei ferate, afara de celu de pe Muresiu, suntu rupte si nici in 6 septemani nu se potu restaura nici provisorie. Dela Aradu la Orastie inca se facura stricatiuni mari, totusi se potu mai curundu carpi. In Vintiu de diosu s'a sistatu primirea obiectelor si cas'a de espeditiune Felter et Aronsohn et Comp. de aici midiuloescu o espositura la Orastia pentru inlesnirea comunicatiunei cómerciale. Oltulu a esitu infricosiatu, Cibiniulu asemenea facundu daune, Temisiór'a suburbiulu, si mare parte a Banatului e cercata de asemenea dauna. Citimu, ca si in Romani'a pe la Buzeu si Romanati n'a fostu altfelu. —

Magistratulu si reprezentanti'a dór' voru lua mesuri acum, cá se se asigureze si locuitorii suburbaní in contra acestui elementu, unde li se amenintia odihn'a la orice plóia mai copiósá, cu canalizari si cu pepturi de pétra, mai vertosu in Scheiu, unde canalulu nici ca se mai vede, unde a fostu; si ap'a spala paretii caselor si intra in bolta, d. e. la prota Petricu. —

Sibiu 22 Iuniu. Din funte siguru aflamu, ca eri au sositu dela Carlovitiu unu telegramu, in care se spune, ca dupa desbateri de 16 dile actele de complanare intre serbi si romani ar' fi subscribe. In privinti'a fonduriloru carlovitiane se primí offerulu de 400.000 fl. ad referendum. Monastiri nu se concessera. Despre celelalte se dice in telegrama, ca suntu binisioru regulate. Urméza unu pasagiu neintiesu in depesia, carea, preste totu disu, e fórte reu scrisa si apoi se esprima trebuinti'a de a se conchiamá pre inceputulu lunei lui Augustu sínódele diecesane in Aradu si Caransebesiu.

Dupa cum si aducu aminte on. cetitori, in Carlovitiu se aflara unii delegati numai pentru intelegere prealabile cu delegatii congresului serbescu; Deci dreptu respunsu s'a datu in urm'a telegramei susu atinse, ca membri ce suntu deja acolo se nu intreprinda nimic'a unilateralu, ci, conformu concludelor congresuali, delegatiunea romanésca intréga se fia de facia si se participe la finalea complanare a tuturor diferentieloru intre serbi si romani. Delegatiunea inse are totu dreptulu se faca totu ce va aflá de bine; de sínóde extraordinari nu este vorba in conclusele congresuali. Acést'a e starea factica a cestiunei pana acum.

Alta depesia telegrafica ne deslusiesce, ca delegatiunea rom. intréga a participatu in dilele din urma la desbateri si a incheiatu lucrarea si ca delegatii rom. au si plecatu din Carlovitiu. Sínódele amintite trebuie se se conchiamé. „T. R.“

Stimate Domnule Redactoru!

Comun'a Cutu este cunoscuta prin nume din istori'a besericésca, nu inse din a lui Ruthenstock, care se propune in Blasiu, ci din cea castrata a lui Maioru, — fiinduca in anulu 1769 s'a cumperatu in Cutu una mosióra de 552 de jugere de pamentu comasatu de episcopulu Petru Pavelu Aronu cu 32.000 fl. v. v., la care numitulu episcopu a datu 3000 fl. v. v., éra restulu s'a adunatu dela cleru si poporu cu scopu de a sustiené teologii din Blasiu.

Acést'a comuna curatu romana de relegiunea gr. cat. rectissime unita, in timpii feudalismului n'a suferitu mai pucinu decatu alte comune subjugate, despolianduse si dens'a, cá altele, de drepturile sale mai multu in privinti'a venituriloru besericesci — (vedi suplicele din anii 1786 Nr. gub. 10.504, 1817 Nr. gub. 10.777 etc. etc.) — dér' pre lunga tóte astea Cutulu a remasu Cutu, éra deregatorii s'au mai lucitu, incatu unii dispunu de avere de 2—5 ori mai multa decatu este vrednicu Cutulu, si cei ce au reclamatu in contra unora asemenea — (vedi soborulu protopopescu de dto. Girbomu 18 Aprile 1845) — si a capetatu plat'a, incatu urmele versatului se cunoscú si pre successorii lor — vedi Nr. consist. 193 1846, 130 1852. — Cutenii inse pre lunga ruditatea lor si au cautatu de tréb'a lor cea rurale, dér' de cultura nemica, ca-ci scóla n'au avutu de Dómne a-

juta pana in anulu 1870 din cauzele celea generale, si ca stapanii de estu ramu alu culturei lor nu s'au ingrigitu de locu, bataru érá fórte lesne si impintenitoriu, pentru ca seminarulu — uniculu Domnu terestru in Cutu — in locu de a luá decim'a si pedurea dela beserica, potea dotá pre invetiatoriu inainte de 1848 cum se cade, nu inse in modulu dotarii cu cupsiórele de bucate, pre care se si le adune éra si invetiatoriu — lucru usuatu in comunile nóstre si acuma. In Cutu cá si aiurea, scól'a érá afara de satu, dér' tiganii si crismele in midiuloculu satului. Destulu si au batutu capulu curatorii besericesci si prepusii scólei, cá se faca scóla nóua, dér' tóte au fostu in desiertu, pentru ca nu potura face ceva, chiar cá si candu ar' fi lucratu anume, cá se nu faca scóla, pentru ca: non habebant acetum in pectore, nu volia nime a premerge; pentru cuteni dupa 1848 au fostu atatea timpuri bune, favorabile, extraordinaria, dér' totusi lucruri extraordinaria n'au potutu produce séu aratá, lipsindule ómenii, conducatori extraordinari, decatu de cei ruginiti pre nasu si tempiti in privinti'a redicarei institutiuniloru celoru bune si salutari. —

Scól'a presenta a Cutulu este unu edificiu de 10 orgii lungu si 5 orgii largu, statatoriu din 2 incaperi de scóla, din materia tare si solida, redicata in asia numitulu gruietiu alu tiganiloru. Notariulu comunale d. Ieronimu Albini in anulu 1867, vediendu ostenelele mai mariloru satului reu condusi, si spumele sudoriloru lor, a luat lucrulu inainte, a demolitu gruietiulu tiganiloru, unde se concentréza 8 strate ale comunei, si cu acést'a si numirea vechia s'a prefacutu in numele de: la scóla, si a redicatu scól'a presenta; ma a adusu mai incolo lucrulu intr'atat'a, incatu invetiatoriu i s'a asigurat un'a plata anuale de 300 fl. v. a., éra acum aceea s'a redusu numai la 200 fl. v. a.!? (aici ar' fi trebuitu se intrevena maritulu consistoriu, rectius senatulu scolasticu metropolitanu — déca mai sufla — dér' n'a intrevénitu, si asia cei pricopsiti amu remasu in tina, precum n'a intrevénitu nici la acea impregiurare, ca fiindu donata pasiunea de 15 jugere 600 orgii □ numita Pagistea pre sém'a ladei scolare, intarita si prin in. r. guberniu Nr. 8807 1867, acuma unii sateni — 5—10 — au facutu tabula rasa din acelu actu maretiu, ér' banii de 111 fl. 2 cr. v. a. arend'a anului 1871 nu a dat'o la scóla cá pana acuma, si lucrulu sta invecitu la cei mai mari, — politicesci si besericesci — nerelationandu d. direttore scolaru nemica in estu respectu si ne tememu, ca vomu sta strimtoriti cu plat'a docentelui cá in anii trecuti, candu amu facutu — dupa cum arata protocolulu scólei — la concluse preste concluse, un'a mai ranceda cá alt'a).

Invetiatoriu de acuma d. Ioane Decanu, adunandu pruncii la scóla, -si a implinitu misiunea par excellens, incatu are sub dispunere 150—200 de invetiacei, in restimpu de 5 luni, bine instruiti si disciplinati; ér' la I-u maialu tienutu in 14 Maiu a. c. in padurea seminariale, unde a acursu poporu chiaru si din vecinatate, ba avendu onóre de una parte mare de inteligenti'a de ambe secsele din giuru, si au esprimatu toti multiamita d. invetiatoriu si indestulirea, observandu sirguinti'a pusa intru cultivarea tenerimei, care declamá, cantá frumosu si nationale in mai multe ronduri. — Cata ostenála si pedeca a constatu redicarea scólei nóstre, spuna Nr. 751 1868 a m. consist., éra mai alesu d. protopopu respectivu, caruia i datorimu multiamita publica pentru servitiale sale.

Din antecedentie si mai alesu din celea scrise intra parentese se vede, ca unele lucruri deja finite si redicate la culmea lor, decadu éra indereptu spre a se intelni, — precum sta lucrulu cu Pagistea etc. Seminariulu cá d. terestre alu cuteniloru inainte de 1848 nemica n'a facutu pentru supusii sei de una mama si de una confesiune, numai robotele erau bine primite; dér' scimu si aceea, ca n'a potutu face nemica de vreunu timpu incóce.

Noi marturisimu francu, ca totu radimulu si tóta speranti'a nóstra ne stá in maritulu ordinariu metropolitanu, de care cá de parinte naturale ne rugamu, **se nu ne lase a cadé** in tentatiune, se nu lase lucrurile aduse odata la ordine buna, a se intelni, si anumitu se staruiesca pretotindenea ca:

1. Se fia 2 invetiatori, unulu cu 200 fl. altulu cu 300 fl. v. a. plata anuale, care necesitate o vedu si satenii; se nu lase, cá unu invetiatoriu bunu, care aplica § 4 alu legeri din 1867 art. 38, cum este lucrulu in Cutu, se se delature, séu despretuiesca, cum voliescu unii, ca-ci numai acei au facutu aici acestu progresu, si zelulu notariului

si alu invetiatoriu, pentru ca altii -si cautara numai de ale lor.

2. Se staruiesca mai incolo m. consistoriu m. din tóta puterea, cá credintiosii sei se faca alta beserica in loculu acesteia, care sémána cu unu magazinu de carbuni de pétra, avendu cutenii la Nr. 1500 suflete modru de unde face, numai se se scóta banii besericesci elocati inca din an. 1848, despre care datoriu unii nici nu viséza, cá si candu n'ar avé de a plati, ér' altii ne solvindu nici unu interesu, acesta a intrecutu capitalulu in suma, incatu se face una dauna nespusa besericeii prin ast'a, neaducundu-si curatorii de alta aminte, decatu ca preutul sei pomenésca la beserica, nu scimu, pentru care vrednicia!?! Apoi cei ce ceru bucurosu ii ajutu si se provóca la merite, — de care poti dice: „Non est ex hortile flosculus iste tuo“ tóte inse pentru asudariile loru cele seci, se scie a fi — — dupa orenduála lui Melchisedecu.

3. Se staruiesca mai incolo m. consistoriu m. cá cintirimulu se se inchida cum se cade, ca-ce indesiertu suntu facute canónele soborului, si poporulu nu sci nemica de acelea; indesiertu se relationéza in totu anulu de catra dd. protopopi, ca in asia si asia stare sta cutare si cutare parochia, ca-ce lucrulu in cele mai multe locuri e e diametro opusu, spre daun'a nóstra; apoi cintirimulu e unu locu de pietate, nu de ciurdaritu.

4. Se staruiesca mai incolo, cá eclesi'a se aiba si fundu internu, nu se fia silitu m. ordinariatu, a conferi parochia numai dupa placu, dupa complimente, séu nepotismu or' cuscismu, celoru ce se sciu tirei, ci celoru cu merite adeverate, — ca atunci ar' prospera caus'a — si in locu de a intregi parochie a nu inmulti entia sine necesitate. — Preutii se aiba spiritu adevératu, nu Duhu O...escu.

De tóte astea umilitu ne rogamu de m. consistoriu m., ba pretindemu, cá celu pucinu acuma se ne sté intru ajutoriu, déca inainte de 1848 amu fostu ignorati, ba tractati cá si vecinii nostrii de vitregi, si cá nesce vite, cari tragu in jugu fara a capetá nutrementu; prin puterea ce avea atunci unu deregatoriu — pasia turcescu — nu ni s'a amelioratu nemica, macaru in estu respectu, ci cu ochi mai buni s'a cautatu in ochii unui deregatoriu à la Morariu, decatu la noi, la cari si acum se póte contá la unu ajutoriu, si asia facundu m. consistoriu m. se védia vecinii de altu sange prosperarea nóstra, pe dreptu se le potemu imputá, ba chiaru pófti, cá se ne imitéza.

Cutenii totudéun'a au avutu si au una pietate catra seminaru, nu i au fostu in contra, ci numai acelor'a le au fostu, ba le suntu si acuma contrari, cari s'au portatu si se pórtá cu atata nepasare, — ascultandu si primindu minciunile altora. Trebuie se se cercetéza m. consistoriu durerile si dorerile cuteniloru cele adeverate, apoi déca meritéza ura si despretiu, atunci se si o capete, dér' asia numai, cá nescine se tulbure ap'a cá lupulu cu mielulu, socotimu, ca nu ar' fi lucru dreptu, cu atata mai vertosu umanu pentru atat'a recéla provenita din inspiratiuni inimice.

Diferentiele comunale de dreptu facia cu seminariulu — fostu Domnu terestre — et vice-versa, socotimu, ca nu su causa destula de a se socoti comun'a séu alti individi de inimiculu seminariulu.

Asteptamu cu sete fructele cele parintesci ale maritulu consistoriu metropolitanu, cá se ne aline durerile si se asculte dorerile nóstre cele seculare, ca-ce: Miseri suntemu numai de aceea, ca suntemu neculti, si neculti suntemu, ca suntemu miseri. — I.....u.

AUSTRO-UNGARI'A. Nemica ne intereséza mai multu, decatu adunarea gen. conchiamata pe 1/13 Iuliu a romaniloru nationali in Oradea, in caus'a organizarei comitatelor. Pentru Ddieulu vietiei! se nu amanamu a face in tóte comitatele cele de facutu!!! — 25?!

Miscarea din 1821.

Discursu cititu la serbarea societatei Romanismulu pe campulu Cotrocenii in memori'a lui

Tudoru Vladimirescu.

(Urmare.)

Cu sfersirea resbelului ruso-turecu Vladimirescu se retrage ér' in colibiór'a lui dela Vladimiri.

In timpulu lui Alecsandru Sutiu vatavu alu Plaiului Closianii din judeciulu Mehedinti, Tudoru se reuimi fórte cá omu dreptu, seriosu, aspru si cate odata crudu.

Dér' nu erá acésta misiunea, la care erá chiatu Vladimirescu: Cerulu îi dedese alta mai mare, — mautuirea némului romanu.

Invetiatu la scóla suferintelorú bietului poporu, elu nu putea se nu cugete la momentul de a scuturá jugulu.

Resbóiele, crudimea barbarilorú, despotismulu turcilorú, regimulu fanariotu, dasdiele si angaralele, dróia de venetici, tóte acestea compuneau o prive-lisce inforatórie: pretutindeni miseria, pe carrari bolnavi, raniti, slabanogi, la tíera o poporatiune góla, livida, sleita de munca, — tirani'a secase tóte sorgintile de viétia.

Domnii de pe ilustrele tronuri romane, osti-rea, banulu Craiovei, metropolitulu tíerei, episcopii, egumenii, toti erau greci.

Limb'a romanésca nu mai resuná in altare, palatu séu autoritate!

Scóle, eforii, divauri, totulu erá grecescu.

Romani'a devenise fanarulú altoitu la Dunare.

Olteni'a mai cu séma gemea sub calcaiu strainu: tóte dregetoriele pana la cele mai mici erau in man'a grecilorú, zapcii plasilorú, vatavíi plaiu-rilorú, negociulu, tóte grecesci!

Tudoru Vladimirescu nu putea fi nemiscatu la asta stare de lucruri.

Inaintea sa ferbea resbunarea si asteptá momentul de a isbucni!

Eteri'a îi dede ocaziunea.

Cu cativa ani inainte de 1821 o secreta asociatiune se desvaliá in Itali'a, Germani'a, Rusi'a si Turci'a. Scopulu ei erá liberarea grecilorú prin conlucrarea popóreloru slave si elenice. Pórt'a erá insciintiatá prin emisari de tóte acestea. Alecsandru Ipsilante, fiulu Domnului Constantinu Ipsilante, exvoda moldovenescu, se puse in capulu eteriei séu za-vergielorú, adica „pentru lege“.

Rusi'a protegea pe sub ascunsu acésta miscare, fiinduca -si deschiá calea pentru luarea tíerilorú nóstre. Do aceia grecii, ce se aflau in Moldov'a si Munteni'a, fiindu comperati de Rusi'a, intrara si ei in eteria, amagindu chiaru cativa pamenteni, cá Costache Eegri si Alecsandru Filipescu.

Ipsilante -si avea ómonii sei, cari lucrau in Bucuresci. Dintre cei mai insemnati erá: vorniculu Constantinu Samurcasiu, episcopulu Argesiului Ilarionu si alu Rimnicului Galactionu, si cá organizatoriulu alu trupelorú eteriste unu Iorgaki.

Tudoru Vladimirescu, aflanduse in Bucuresci cu o judecata la divanulu velitilorú boieri pentru plat'a intretinerii pandurilorú, indata ce aude despre agoni'a greculu de Sutiú, care diacea pe patlu mortii, din ciuós'a capitala, unde nu putea se id nici unu ajutoriu pentru realizarea marelui planu, zamislitu si coptu de atat'a timpu in brasdele cugetarii sale.

Profundu observatoriu, cunoscundu pe deplinu societatea de atunci, elu neasteptá nemicu dela cio-coii de boieri, incumetríti cu fanariotii, molestíti prin salónele fanarului si venduti pentru cruciulitii pravoslavniciei rosii!

Elu se duce in Olteni'a, la bradii muntilorú, la uriasii codriloru, la romanii cu dóuedieci si patru de masele, fiii de vulturi impetríti de mania, necurmati in lupte, otieliti prin focu si sabia, naspriti de durere, invertosiatii de munca, cu sufletulu sbuciomatu de dorinti'a neatarnárei!

Este destulu glasulu lui Tudoru pentru cá se resune delurile si valile si cá pandurii cete-cete se dè navala sub stégulu redicatu contra asupritorilorú! E destulu o scanteia pentru cá prafari'a se isbucnesca si se imfle in aeru totu de impregiuru.

Iute cá fulgerulu, Tudoru merge la Tergiu-Giu, arestéza pe ispravnicu, aprovisionéza si intaresce monastirea Tisman'a, percurge Olteni'a si spune in gur'a mare, ca nu s'a sculatu contra inaltei Portii, ci numai in potriv'a grecilorú si boierilorú, dandu afara o proclamatiune, care dovedesce inteligenti'a, tactic'a, politic'a si maturitatea unui adeveratu barbatu de statu.

La aparitiunea primei sale proclamatiuni eteri'a se spaimenta si otaresce a sterge de pe lume pe cutediatoriulu Vladimirescu, déca nu va puté se lu castige. 1500 de arnauti suntú tramisi lui Macedonski, perfidulu confidente alu lui Tudoru, poruncind in secretu se preveghieze tóte pasurile lui.

Divanulu nu scie ce se faca. Vladimirescu proclama asidosi'a séu scutire de tributú pentru intrég'a Oltenia. Vinu, vinu potopu din tóta tíer'a, strigandu: Se traiésca dreptatea! Se traiésca Domnulu Tudoru!

Degia Romani'a lu considerá de voda, de si fara ungere calugarésca, fara camere prefectorale, fara parodia plebiscitara!

Pentru cá acésta revolutiune se nu para dusmana Portii, Vladimirescu face unu armazaru, scrisu

cu suspinde ce o adeverata anima de romanu le scóte din adenculu séu pentru nefericirea tíerei.

Eteristii ér' se spaimenta; mesure noue se iau pentru uciderea lui Tudoru; Hagi-Prodanu cu 1000 arnauti se unesce cu Macedonski, venindu in ajutoriulu lui Tudoru Vladimirescu.

Curse diabolice! Ajutoriu pe facia, care ascundeá négr'a tradare!

Vladimirescu trece in Mehedinti, umple monastirea Strihai'a cu produse lasandu'o sub padi'a fratelui Papa, redica totu judeciulu, unii cu arme, altii cu sulitii, cu cóse, cu furce de feru, incungióra monastirea Motru, unde se gasiau ispravnicii, o bate o septemana intréga si o constringe prin fóme a se predá.

Divanulu din Bucuresci tramite 200 de arnauti, o multime de panduri, pe capitanulu Iordache Olimpie, Ioane Farmachie, Deli-Basia, Mihale Tufeci, Bagia Bogiu, Basiu-Buluacu, Basia Ghencea. sub comand'a eforului Nicolae Vacarescu, contra lui Tudoru. Abia inse ajungu ei la Craiov'a, si divanulu din Bucuresci, unu instrumentu orbu alu eteriei, terminduse cá nu cumva fratele poetului Vacarescu se se unesca cu Vladimirescu contra grecilorú, orenduesce indata eforu cu deplina putere pe vorniculu Samurcasiu, fanariotu afurisu, care credea, ca póte multu pe langa Tudoru, mai cu séma, ca acest'a fusese omu alu lui, dandui totu deodata 200.000 lei din visteri'a tíerei. Lagarulu lui Samurcasiu se aflá cale de trei césuri de alu lui Tudoru. Vladimirescu se intalnesce adese ori cu capitanulu Iordache si cu Samurcasiu si acestia cauta in totu chipulu se amagésca pe capulu revolutiunei. Tudoru cere, cá divanulu se se invoiesca la tóte reformele introduse in Banatulu Craiovei miciorarea capitatiunei, desfiintierea vacaritului si capetele a 12 boieri. Samurcasiu se întórece in Bucuresci, spunendu divanului, ca n'a pututu face nemicu si ca cei 200.000 lei i a datu la destinatiunea lorú. Ei mancase!

Este de observatu aici tactic'a politicalui ol-ténu: toti boierii si eteristii sperá fiacare se se serve de elu cá de o unéltá, dér' nici unulu nu -si a gasitu omulu.

Venindu vestea in Bucuresci, ca Tudoru merge cu trupele sale spre drumurile dintre capitala si Transilvani'a, boierii se infricosiara si luara fug'a in tóta partile, guvernulu provisoriu lasandu administratiunea asupra unu grecu, numindu Bimbasia Sava.

Seraca tíera, pe ce mani ajunsese ea! O tuliau la fuga boierii nostri, candu vedeau o umbra de primesdia! Dér' fórté pucini isbutira a nu fi jefuiti pe drumuri de multimea arnautilorú, cari ecsercítáu cele mai mari talharie prin tóta tíer'a. Erá o despoiare intre confrati de meseria!

In intervalu, — dice Regnault, — sosira Negri si Vogoride, caimacamií lui Calimachi, insciintiandu despre apropiat'a venire a unei armate turcesci, menite a pedepsi pe resculatori. VEDIENDU inse inainterele lui Tudoru, ei îi tramisera o deputatiune cu propuneri sfatuitórie. Spune caimacamiilorú, — respunde Vladimirescu — de a face cunoscutu stapanului lorú, ca nu i voiu ingadui nici cum se tréca Dunarea mai inainte de a capetá tíer'a o constitutiune, intemeiatá pe drepturi nationale. Acestu respunsu maretii inspaimenta pe caimacami. Ei esira din Bucuresci cu cei mai de pe urma turci, ce se aflau acolo, si se grabira preste Dunare.

Pe atunci alu de Vogoride tremurau la numele de romani. . . .

S'au schimbatu timpurile. . . .

Tudoru, venindu spre Bucuresci, se asedia pe acésta campia, unde o nóua generatiune curatu romanésca s'a intrunitu astadi a serbá memori'a eroului. Colo, in acea monastire a Cotrocenilorú, inimiculu de mórte alu dominatiunei straine, demnulu urmasiu alu lui Mihaiu Vitézulu, suie treptele scareí, urmatu de cei mai de frunte capitani. Siése tunuri se punu la fiacare coltiu alu zidului si amenintia pe celu ce va cutediá se redice glasulu contra miscareí.

Pucine spirite in Bucuresci erau in favórea capului nationalu, ca-ci pucini ascultau pe Georgiu Lazaru, care nu avea téma a spune in faci'a tuturor, ca fanariotulu este rapitoriulu casei parintesci. Asia déra Vladimirescu, indata ce vine in Cotroceni, face o proclamatiune, in care spune verde:

„Barbatii ce se gasescu si se hranescu intru acestu orasiu si cari in adeveru voru simti si voru audi dulcele glasu alu patriei si alu dreptatii si voru voi se faca parte din trupele nóstre, cari suntú inchinate numai patriei, îi primimu si i asteptamu cu bracie deschise; ér' aceia ce voru fi cu cugetele impotriva, se voru socoti, fara de a

mai puté se le remana vreunu cuventu de impotrivre, vrasmasi ai patriei.“ (Va urmá.)

Cronica esterna.

ROMANI'A. Conventiunea regimelului cu Stroussberg ocupa mereu atatu publicitatea, catu si publiculu, care e emotionatu si prin fama respandita, ca déca nu se va primi conventiunea stroussbergiana domnulu va parasi Romani'a.

Despre dotatiunea gimnasiului romanu din Brasiovu avem sciri, ca se voru face modificari in proiectulu bugetului min. cultulului si instructiunei, déca camer'a nu va sta pentru ciuntarea acestei subventiuni. Ciuntare?! Atunci se va ciunta si viétia gimnasiului, si binecumentarile romanilorú de pana acum óre in ce se voru preface?! —

FRANCI'A a voitu si s'a facutu! Thiers a lucratu intieptiesce facia cu impetuositatile reactionari, ca-ce a amanatu deciderea asupra formeí regimelului, pana dupa alegerile complinitórie: Acum are cine se lu sprijine si pentru alegerea formeí republicane pana si pe Gambetta. Unu singuru dep. bonapartistu potú reesi si vr'o 7 republicani conservatisti ceilalti toti preste una suta suntú moderati si radicali, dér' totu republicani. Thiers s'a eternisatu cu manier'a lui cea pacificatória si abnegatória! „Monitoriulu“ ne aduce depesiele:

Parisu 5 Iuliu. Diferite insciintiarú confirmá rezultatulu alegerilorú astfelu, ca maioritaea este dobandita dlui Thiers pentru status quo alu republicei. Aprópe 12 radicali si 10 conservatori au fostu alesi. Armata se redica la 900 mii.

Se crede in genere, ca guvernulu si adunarea voru reintrá in Parisu. Dupa vacantiile adunarei, consiliile de resbelu voru incepe cu judecarea insurgentilorú.

Versailles 5 Iuliu. In adunare, articululu antaiu alu proiectului de lege, abrogandu decretulu, prin care se desfiintieza cautionamentulu pentru presa, a fostu adoptatu cu 329 voturi contra 202.

Versailles 6 Iuliu. In adunare, art. alu 3-lea, ficsandu maximum de 12.000 de franci in orasiile de 5000 de locitori si de 6000 franci in cele mai mici, a fostu adoptatu precum si proiectulu intregu cu 317 voturi contra 199.

Tóte cautionamentele depuse in timpulú ministrului de finantie Decaze se voru restitui in terminu de o luna, situatiunea tesaurului inlesnindu acésta restituire.

Se discuta apoi propunerea Joubert asupra paspórtelorú si biletelorú de libera siedere pentru straini in Franci'a.

Favre, respondiendu lui Joubert, dice: „Cuventele dlui Joubert au una fórté seriósá greutate, déra nu trebuie cá sentimentulu fórté respectabile alu patriotismului se ne faca se pronunciamu cuvinte ce ar' puté provocá nereparabili nenocirú si precum suntú acelea, cu cari s'a sustienutu propunerea.“ Favre s'a aratatu mahnitú de a vedé pe Joubert, dicundu glume a proposito de visitele englesilorú la Parisu. Nimeni n'are dreptulu de a interpretá astfelu acele visite. Trenurile de placere au fostu precedate de numeróse trenuri cu provisiuni. Joubert a propusu unu feliu de cruciad'a patriotica in contra Germaniei. Favre se aréta surprinsu si mahnitú de o asemenea propunere in acestu momentu, (?) candu o parte a teritoriului nostru suporta jugulu strainului cu asia mare durere. In totu momentulú conflicte potú isbucni si isbucnescu prea desu inca contra silintilorú nóstre de a le evitá. Prin urmare Favre regreta cuvintele lui Joubert cá putendu avea consecintie vatamatórie. „Nu trebuie prin escitatiuni neoportune se reincepemu resbelulu teribile, pe care diplomati'a lu a facutu se inceteze. Trebuie se se scie, ca voimu cá pacea se fia respectata; déca voimu cá trupele de ocupatiune se observe disciplin'a ce reclamamu si pe care o uita prea desu, trebuie cá din partea nóstra se nu damu pretecsuri la vexatiuni insuportabili.“ Propunerea lui Joubert a fostu retrasa. —

Franci'a depuráza 1500 mil., cá se dè afara invasiunea, 100 mil. a-si depusu. —

Rom'a eterna se fortifica, 380 mil. franci face-voru spesele. Toti consulii se afla in Rom'a. — Mai multe alta data. —

Diverse importante.

„Romanismulu“ nu mai póte fi crima politica nici in Ungari'a, nici tient'a lovitoreloru antagóne. Multu zeló'l'a junime studiósá dela universitate din Graeciu (Gratz) inspirata aduncu de viéti'a romanismului eluptá aprobarea statutelor societatei scientifice:

„Romanismulu“. Se serbà diu'a de 17/5 Iuniu cu bucuria satisfacátoria, intonanduse cu entusiasmu: se tráiesca Romanismulu! care dupa aprobarea statutelor dela locurile competente nu mai e umbritu de ceati'a ignorarei antagoniloru lui. Noi felicitamu pe nobil'a junime academica din profundulu animei, urandui succesele cele mai salutarie la resolvirea problemei societatei si apromitendui totu concursulu possibile din partene. Onóre junimei nóstre, care convinsa, ca poterea cea renascátoria a natiunei diace in reunire, a scosu din umbrele stigice societatea acésta, care da lustru numelu celu portamu, scotiendulu de substanc'a ignorarei la regiunea luminei publice!!! —

(Pravila) cea mare tiparita in Tergovisce la 1652 s'a tiparitu la Bucuresci in a. c. in editiune eleganta, si se afla de vendiare cu 24 lei noi (la Sibiiu cu 18 fl. v. a.) la tipogr. curtii (lucratorii asoc.) Nr. 12, pasagiulu romanu. „T. R.“ descopere, ca acésta pravila e numai partea prima, care cuprinde judecata archiereiesca si imperatesca de tóte vinele preutiesci si mirenesci; ér' partea a 2-a cu canónele apostolicesci, sínódele ecumenice, locali, si ale ss. parinti, teologi'a clasica a celoru mai renumiti teologi antici, nu e tiparita si póte ca nici se va tipari; apoi editiunea acésta s'a tiparitu intocma cu multele slavonisme: neméstnicu, bogoslovu, vleat, blagorodia, glavapervaia, pohvala etc., cum erá la an. 1652. Pucina grigia de curatia-ni'a limbei la editori, are totu dreptulu. — „T. R.“

Tóte inspectoratele distr. de scóla din archidieceza Sibiiului suntu provocate a face, cá confertientele invetiatoresci se se tiena regulatu si se repóte despre resultatu. Ér' consist. a.-diec. scolariu, impartesindu admonitiunea minist. din 6 Maiu, ca edificarea scóleloru nu corespunde §28 alu legei si tenerime multa remane afara neinvetiata, provóca pe respectivii a se tiené strinsu de cele poruncite, cá se se póta asecura caracterulu confesionale alu scóleloru. — Inca o admonitiune si apoi óre ce va urma? Déca nu se va slabi córd'a cea intinsa a planulu de maghiarisatu cu scóle de statu, adica maghiare. —

Urdirea „Asociatiunei internationale“. Asociatiunea internationala, carea in timpurile din urma jóca o rola atatu de mare prin fabrice si in batali'a dintre comun'a Parisulu si guvernulu din Versailles, s'a urditu — dupa descoperirile ce se facu in „Tages-Presse“ — in Londonu la anulu 1864. In acestu anu, dupa devingerea rescólei din Poloni'a, multi poleci scapasera numai cu viéti'a la Londonu, unde sentisera necesitatea unei asociatiuni pentru a se ajutorá reciprocamente. Intre polecii scapati, erau deja cativa socialisti, si catra acestia se mai adausera multi socialisti straini candu fú se se infintieze societatea, astfelu apoi dederá societatei cu totul alta directiune, si in locu de o mica si simpla reuniune pentru ajutorare reciproca, se nascú asociatiunea internationala de acumá pentru a ajutorá pe toti lucratorii din lume in contra tiranisarei capitalistiloru.

Adese lucratoriu este silitu se se tocmésca la lucru cu atata simbria, cata voiesce capitalistulu se i dè, éra capitalistulu nu i dá multu, sciindu cumca lucratoriu e silitu se lucre si pentru pucinu, ca-ci de nu va lucrá, nu va avé ce mancá. Adica capitalistulu de regula se jóca cu lucratoriu cum lui i place, si lu supune silei, — de aici se dice, cumca capitulu tiraniséza pe lucratoriu. A-deveratu cumca candu ar' fi multu de lucru si pucini lucratori, atunci s'ar face sila capitalistulu, cautandu se dè simbria cata s'ar cere, dér' acést'a nu se póte intemplá in tierile civilisate, fiinduca au o poporatiune mare. Acést'a este relatiunea intre capitalu si lucru.

Acum retornamu cu vorb'a la „asociatiunea internationale“. Scopulu ei este a esoperá cá lucra-

torii se devina in state recunoscuti de unu factore politicu, si se nu mai fia — buna óre cum suntu acum in cele mai multe tieri — eschisi dela drepturile politice; odata factore in statu, au se inaugureze nóue sisteme politice. Altu scopu este a aduce o armonia intre capitalu si bracia munitórie, de aceea pre unde simbria e pré mica, face pe lucratori se incete cu lucrulu (ceea ce economii numescu cu terminu anglu Stricke) pana ce capitalistii nu se vedu siliti a le imbuní plat'a. Pre catu timpu lucratorii nu lucra, asociatiunea ingrisesce de densii cu ajutoriu banalu.

Statutele acestei asociatiuni suntu cunoscute numai membriloru cu diplóme. De membri se primesce numai celu recomandat de cutare fidelu probatu alu asociatiunei. Fiacare membru platesce pre anu celu pucinu 2 fl. v. a. Suntu membri si multi bogati si barbati de statu, cari de buna vóia dau mai multu decatu tacs'a anuala. Preste totu asociatiunea numera 2,300.000 de membri, imprastiatii in Britani'a mare, Belgiu, Franci'a, Itali'a, Spani'a, Germani'a, Americ'a, de curendu si prin Asi'a, a-nume in Indi'a angliloru, unde s'au asiediatu multi asociati iniciandu si pre chinesi. In Olandi'a incepu acum; in Svedi'a si Norvegi'a, n'au gasitu terenu, fiinduca aici lipsescu si capitalistii cei mari si pauperismulu. In Rusi'a n'a intratu, fiinduca acolo ecsiste „nihilismulu“, carele e amicu bunu cu scopulu numitei asociatiuni. In Austri'a s'au facutu unele incercari, dér' reesu anevóia, inca si mai anevóia in Ungari'a, ori pentru ca industri'a si poporatiunea nu suntu mari, ori pentru ca lucratorii de aici n'au calificatiunea celora de aiuria.

Venitulu anualu alu asociatiunei este de 4 milioane si 600.000 fl. Comitulu centrale este in Londonu, sub presiedinti'a profesorulu Carolu Marx, éra de secretariu generalu functionéza unu croitoriu de némtiu, carele cá si autodidactu s'a perfectionatu de ajunse scrietoriu de sciintie economice. In administratiune, mai fiacare tíera are sectiune separata. Suntu inse unde mai multe tieri intr'o sectiune, séu o tíera in mai multe sectiuni, pentrucá la impartire s'a luat in socotintia mai vertosu identitatea intereseloru economice.

Guvernarea e centralistica rigurós, cum demanda profesorele Marx, asia cauta se lucre fara siovaire tóte cele 2,300.000 de membri; elu e infalibilu cá si unu papa. Nici unu membru nu i este ertatu se profeseze alta parere, decatu ce i o impune asociatiunea. Suntu recurse formali; ultim'a instantia e adunarea generala in Londonu, la carea inse raru se intempla se apeleze cineva. Cumca Marx nu procede cu multa crutiare la alegerea midiuóceloru, dovedesce unu casu de curendu, e ca unu deputatu in Versailles -si a permis a desaproba „petroleadele“ — cum le dise — alu comunei de Parisu, si indata a fostu isgonitu cu rusine din asociatiunea internationala. — „A.“

La institutiunile Americi republicane. In 1780 Americ'a nu erá decatu una colonia revoltata; care implorá ajutoriu Franciei. Astadi e rival'a Angliei pe cele dóue oceane.

Preste unu seculu estinsele si fertilele vali ale staturelor unite voru contiené preste 200 de milioane de ómeni.

Unde diace secretulu marirei si prosperarei superbei republice? In bunatatea institutiuniloru si in virtutea cetatianiloru. In Americ'a femeea e libera. O mama libera inspira copilulu seu credintia in justitia si amorulu libertatei.

Singur'a lege, regula de conduita a diurnalismulu este a spune a-deverulu, nimicu decatu a-deverulu. In Prusi'a, in Rusi'a, Austro-Ungari'a, Turci'a pres'a nu e decatu unu monopolu in manile guvernulu. . . .

Intr'o tíera libera, unde fiacare póte cugetá ceea ce voiesce, si tipari ceea ce cugeta, acolo minciun'a e despretiuita totudéun'a.

„A-deverulu e revolutionariu“. Suntu a-deveruri, cari inspaimenta — dicu despotii; acestea trebuie ascunse.

A-deverulu e lumina, si lumin'a inspaimenta pe hotiu: qui male agit, lucem adit. Vai de tíera a- ceea unde nu domnesce a-deverulu, ci minciun'a oficiale.

Responsabilitatea individuale e forti'a si viéti'a grandiósei republice; separatiunea besericea de catra statu, publicitatea justitiei, simplicitatea tribunaleloru, educatiunea graduata, a-deverat'a egalitate, fratieta si libertate: éca Americ'a republicana. —

— Ni se anuncia, ca profesorulu Méh a y pre-

stigatorulu francesu, renumitu in artea sa, va veni ér' la Brasiovu, spre a-si produce finetiele celeritatei si ale manoperei sale. —

Avisare.

In urm'a conclusulu din 14 Iuniu a. c. alu comitetulu arangiatoriu pentru primirea adunarei generali a asociatiunei romane transilvane, tienende in urbea Fagarasiu, la 7 si 8 Augustu a. c., suntu cu onóre rugati toti acei p. t. domni, cari voru voi se participe la siedintiele adunarei numite, cá se binevoiesca a se insinú la subscrisulu primariu urbanu, presiedintele acelu comitetu, celu multu cu dóue septemani inainte de tienerea siedintieloru, si adica pana in 26 Iuliu a. c. insemnandu detaiatu, ca cum voiescu a participa, singuri, séu cu stimantele familie?

Toti acei spectati óspeti insinuati, cari voru sosi de catra Sibiiu -si voru castigá informatiune despre cortelulu deja procuratu la localulu postei reg. ung. din locu, ér' aceia, cari voru veni de catra Brasiovu la otelulu „Cetatea Parisu“ asemenea din locu.

Fagarasiu in 22 Iuniu 1871.

Georgiu P. Fogarasiianulu.

Provocare.

Toti membrii fundatori, ordinari, onorari si ajutatori, dimpreuna cu intregu publiculu romanu inteligente din despartimentulu 18 alu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporulu romanu, care despartimentu se estinde preste cerculu de diosu alu comitatulu Turd'a, si preste scaunulu Ariesiului, — suntu rogati a lua parte la adunarea generale din estu anu a acestui despartimentu, care se va tiené la 15 Iuliu st. n. a. c. in opidulu Turd'a la locuinti'a protopopulu romanu de aici.

Din siedinti'n comitetulu despartimentale tienuta la 22 Iuniu 1871 in opidulu Turd'a.

Dr. Ratiu m/p.,
directoriu.

Ioane Mezei m/p.,
actuariu.

Prenumerantii „Gazetei Trans.“

publicare in folosulu nationale, (cu tóta furcit'a mar-siavia a Dr. St. Cretiescu din „Alb.“ Nr. ultimu, nume pseudonimu, dér' cunoscutu de hyena resbunatória, plusquam egoista:

Sum'a publ. in Nr. tr. 65 fl. v. a.
In. presidiu ministeriale r. ung. . . . 8 „ „
II. Sa d. Iosifu Pap-Szilágyi episc. rom.
unitu alu Oradei mare . . . 5 „ „
P. O. D. Basiliu Popu jude cercuale . . . 5 „ „
„ Iosifu Sterca-Siulutiu ases. urb. . . 5 „ „
Casina civile in Fagarasiu . . . 5 „ „
D. D. Iac. Caliani jude com. in M. Sályi . . . 5 „ „
P. O. D. Petru Bodila protop. rom. gr. or. . . 5 „ „

Sum'a: 108 fl. v. a.

(Va urmá.)

Una casa dimpreuna cu gradina de vendiare.

Cas'a Nr. 394, strat'a Furcóiiei, edificiu solidu custatoriu din dóue incaperi catra strata, cuina, camera, din dreptu in curte dóue incaperi si cuina, dóue celaria si poduri separate, lemnuariu, gradina de 40 stanjini lungime 30 latime, cu pomi de cei mai nobili, vitie de vinia, straturi de flori si legume, casa de flori cu locuintia, se vinde din mana libera, intrebarea se face la proprietársa in casa. g.

Cu acestu Nr. se inchia sem. I. Ne rogamu se grabiti cu ajutoria si concursu catu de generosu pentru natiune!!! —

Cursurile

la bursa in 11 Iuliu 1871 stá asia:

Galbini imperatesci	--	—	5 fl. 84	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	9 „ 84 ¹ / ₂	„ „
Augsburg	—	—	121 „ 50	„ „
Londonu	—	—	123 „ 50	„ „
Imprumutulu nationalu	—	—	59 „ 25	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	68 „ 90	„ „
Obligatiunile rurale ungare	—	—	80 „ 25	„ „

Redactoru respundietoriu

IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui

IOANE GÖTT si fiu HENRICU.